

Liyakat Ve Biz

– sahara · 27 Mart 2017

İlk bir ilkbahar öğlesinden sonrası. Beşinci dersteyim. Öğrencilerimle baş başa. Ondalık sayılarla ilgili problemler çözüyoruz. Kapı çalındı. Nöbetçi öğrenci okul müdürümüzün beni odasına çağırdığını söyledi. Dersimin bölünmesini hiç sevmem. Acep ne ola ki, müdürümüz de mesai saatlerine azami dikkat eden bir yönetici. Öğrencilerime kısa sonra sınıfa döneceğimi söyleyip müdürün odası bir soluk vardım.

Müdür beyin yüzünde buruk bir sevinç vardı. Hemen söze başladı:

“Öğretmenim sizin için sevindirici bir haber. Fakat bizler için, okulumuz için pek hoş haber değil söyleyeceklerim. Okulumuz sizin gibi bir öğretmeni kaybediyor.”

Hayırdır, konu nedir dememe kalmadı. İş disiplinine, yönetici duruşuna saygı duyduğum müdürüm sözüne devamla:

“Girdiğiniz yurt dışı sınavını kazanmışsınız. Elimdeki bu zarfta güvenlik soruşturması dokümanları var. Er geç aramızdan ayrılacaksınız...”

Evet, yurt dışı sınavımı kazanmam yaşamımda önemli bir yol ayrımına neden olacaktı. Altı uzun yıl çok güzel okulumdan, öğrencilerimden, arkadaşlarımdan, sevdiklerimden ayrı kalacaktım.

Elimde oldukça hacimli bir zarfla sınıfıma girdim. Öğrencilerimle kısa bir an göz göze geldik. İçimi tanımsız garip bir hüzün kapladı. Er geç seneye birlikte olamayacaktık.

“ Öğrencilerime, beni azıcık kendi halime bırakın. Öykü kitaplarınızı çıkarın. Şimdilik kitap okuyun. Bilahare problemlerin çözümüne devam ederiz...” diyerek sandalyeme oturup zarftaki evraklara bakmaya başladım. Yazılardan öte kaydı düşüncelerim. On sekiz yıllık öğretmenlik anılarım film şeridi gibi bir bir hafızamdan geçmeye başladı.

Mesleğimin on dört yılını köylerde yaşamıştım. Kent okuluna ne güzel intibak etmişim. Çalıştığım okul ilköğretim okulu uygulamalarının ilk örneklerinden biri oldu. Otuzun üzerinde öğretmen kadrosu var. Okulumu niçin çok sevmişim? Öncelikle öğrencilerimle aramda en üst düzeyde bir sevgi bağı kurmuştuk. Öğretmen kadromuz elit bir kadroydu dersem hiç yanılmam. Aynı kadroyu ilerideki yıllarımda maalesef bulamadım. Okul müdürüne büyük saygım vardı. Saygı sevgi karşılıklı.

Müdürümüzün sözleri beni hem heyecanlandırmış bir o kadar da hüzünlendirmişti. Evrakları incelerken

bu okulda birlikte çalıştığım müdürlerin tavırlarını da anımsadım.

İlk kez bir merkez okuluna atandım. Kentin hayli uzağında mazisi eski olmayan varoş mahallesinde bir okul. Orta yaşlı, esmer tenli, hafif göbekli bir müdür. Otuzun üzerinde bir öğretmen kadrosu. İlk yıl beşinci sınıfa okuttum. Bir Gönül öğretmenimiz var. Kendisini birinci sınıfları okutmaya adanmış. Öğrencilerini ikinci sınıfa geçirip yeniden birinci sınıf alıyor. İkinci yılımda, bana sınıfımı alır mısın diye önerdi. Kabul ettim. Müdür bey sanki bize büyük lütufta bulunuyormuşçasına bu durumu sıkça konu etti.

Okulda kendisinden daha deneyimli öğretmenler var. Bir bakıyorum bu arkadaşlarla müdürün arası bal ile yağ! Aralarından su sızıyor! Şakalar, espriler gırla gidiyor! Aradan zaman geçmiyor. Bu kez toprağa yakın kara bulutlar sarıyor bu beylerin atmosferini. Birkaç hafta güneş gözüküyor. Tekrar hava durumu normale dönüyor.

Spor kolunda birlikte çalıştığım arkadaşım bilgilendiriyor beni:

“Sınıflarda satılan dergilerle ilgili sıkıntılar yaşıyorlarmış!” Okullara dergi pazarlandığı yıllar. Herkes bu pazarlamadan pay kapma peşindeymiş! Yıllarca köylerde çalıştım. Ne bilirim dergi pazarlamanın inceliklerini. Müdürümüz sık sık kendisinin “ağa çocuğu” olduğunu söyler, kıs kıs gülerdi. Benim dünyam farklıydı. Öğrencilerim, edebiyatsever arkadaş grubum. Şiirler ve romanlar üzerine sohbetler...

Spor kolunda büyük başarılar yakalıyoruz. Kız takımımız il şampiyonu oldu. Takım Konya'ya gidecek. Takımın başında çalıştırıcı olarak arkadaşımın benim gitmem gerek. Müdürümüz kendisi gitti!

Aynı yıl basketbol takımımızla il ikincisi olduk. Kros yarışmalarında ildeki tüm kupaları okulumuza kazandırdık. Puanlı atletizmde Aydın'da kız takımımızla Türkiye ikincisi olduk. Müdür beyimizin eşi o günlerde doğum yaptı. Bu durum olmazsa Aydın'a gitmemiz de suya düşerdi. Durum buydu.

Denebilir aklında ne kaldı, “ağa çocuğu” müdürle ilgili? Söyleyeyim. Erkek erkeğe bir sohbet sırasında, “Hancı mısın, yolcu musun?/ Kocan çirkin sende güzel./ O kavatın harcı mısın?” sözleriyle bir türküsü söylediğini anımsıyorum...

Okulumuz, mahallemizde kiralık bir binada öğrenim yapan ortaokulla birleştirildi. Böylece ilköğretim okulu olduk. Müdürümüze yol göründü. Eğitim enstitüsü mezunu olan ortaokul müdürü yeni idarecimiz olarak görevlendirildi. Bu arada kendisinin bir fakülte bitirdiğini, istemeden öğretmenliğini seçtiğini sohbetlerinde bahseden bizim ağa çocuğuna bir okulda müdürlük verildiğini duyduk.

Ülkemizde yönetici olmanın tek yolu vardı yıllarca çalıştığım Milli Eğitim camiamızda. Öncelikle ağzın iyi laf yapacak! Ve iktidar partisiyle iletişimde başarılı olacaksın! Amirlerine saygıda kusur etmeyeceksin!

Kelime hazneni, evet efendim, tabi neden olmasın, emriniz olur...benzeri sözlerle sürekli zenginleştireceksin!

Ne diyeyim olaylar istemeden anlattığım ve anlatacağım mecrada yürüyordu! Ben isterdim ki, okul yöneticileri görevlerinin işlerinin uzmanı liderlik vasıflarına sahip kişiler olsunlar.

Okul kadromuz daha kalabalıklaştı. Fizik olarak ağır sıklet bir grekoromen güreşçisi stiline sahip yeni müdürümüze ilköğretim okulu kispeti çok geniş gelmeye başladı.

Yaptığı kurul toplantılarındaki konuşmalarıyla birleştirici olamadı. Sert ve otoriter bil dille disiplin sağlamaya çalıştı. Sınıf öğretmenlerine yukardan bakar tavırlar sergilemeye başladı. Spor koluyla çalışmalarına ilgili olarak bana ve arkadaşşıma karşı söylemleri bir garipti:

“Ben köy muhtarı değilim. Sizler için benden para çalışmaz...”

Spor kolu olarak otuza yakın öğrenciyle çalışıyorduk. Basketbol ve atletizm dallarında lisanslı takımlarımızla il ve ülke çapında başarılar kazanmıştık. Sınıflardan spor kolu için yönetmeliğe uygun olarak para toplanırdı. Müdürümüz bu paralardan bahsediyordu! Gün ola harman ola.

Pehlivan yapılı müdürümüzün bir bayrak töreninde konuşması var evlere şenlik. Okulun önünde öğrenci, öğretmen tören için hazırlanıyoruz. Ülkü öğretmen marşımızı söyletmek için öne çıkıyor. Müdür Bey, bir hışımla içerden çıkıyor. Yüzünden dökülen bin parça! İşaret parmaklarını avurtlarına takıp başladı bağırma:

“Okul kurallarına uymayan talebeler görüyorum. Onların ağızlarını yırtarım!”

Öğrenciler iyice sus pus oldu. Bizler dona kaldık! Bir eğitimci böyle konuşmamalıydı... Ortaokul ve öğretmen okulu müdürlerimin tavırlarını anımsadım. Gerçi o insanlar da sertti. Yüzleri pek gülmezdi. Lakin bire bir sohbetlerinde çok sevecen tavırlar sergilediklerine tanım olmuşum. Hele öğretmen okulu müdürümüz son sınıfta dersimize giriyordu. Bir derste söylediklerini hala anımsarım:

“Yakında öğretmen olacaksınız. Yönetici olmanızda mümkün. Yönetici olduğunuzda öğrencilerin karşısında güler yüzlü olmak doğru değildir. Ciddi olmalısınız...” Altmışlarda, yetmişlerde yöneticilerimiz gerçekten tatlı sert tavırlar sergilerlerdi.

Kısa süre içinde okulun öğretmen kadrosunun büyük çoğunluğu başka okullara atanmak adına dilekçeler verdik! O yıllarda sene içinde atanma dilekçeleri işleme konabiliyordu.

İlköğretim okulu oluşumuzun üzerinden henüz bir ay geçmişti. Okul bahçesinde nöbetçiyim. Bahçe civıl

civil. Hava oldukça serin. Yine de öğrencilerin şen şakrak halleri görülmeye değer. Yaşamlarının en sorunsuz yıllarını yaşıyorlar. Çocukluk yılları...

Sırtında koyu kahverengi bir pardösü, başında siyah bir fötr şapka, kravatlı bir bey sağı solu nazar ederek bana doğru geliyordu. Selamlaştık. Kendisini takdim etti. Okulumuza müdür olarak atandığını söyledi. Kral öldü, yaşasın yeni kral!

Özgüvenli duruşu, sakin hali, düzgün konuşması ve kılık kıyafetiyle tam bir yönetici görüntüsü çiziyordu yeni müdürümüz. Kendisine müdür yardımcımızın odasına kadar refakat ettim. Çok kısa süre çalışma azizliğini yaşadığımız külhanbeyi tavırlı arkadaşımızın ilginçtir; merkez ilçenin uzak bir ortaokuluna müdür olarak atandığını duyduk.

İşte benim yurtdışı sınav sonucumu müjdeleyen müdürümüz okul bahçesinde kendisini ilk kez benim gördüğüm bu güzel insandı. Kendisiyle üç yıl çalışma şansım oldu.

Göreve başladığının ilk haftasında kurul toplantısı yaptı. Yönetmelik gereği herkesin uyması gereken görevlerini anımsattı. Okulda kurulan eğitsel kol çalışmalarını yeniden düzenledi.

Tüm çalışanlara eşit mesafeli oldu. Konuşmalarında önceki yıllarda karşılaştığım yönetici tavırlarından daha farklı yöntemlerle konulara vakıf oldu. Güzel dilimizi düzgün konuşuyordu. İkna edici ve bilgilendirici anlatımlarıyla herkesin beğenisini kazandı.

Gerçi göreve başladığı ilk aylarda bazı arkadaşlar ara ara sızlandılar... “Ne kadar kuralcı müdür! Her konuda kanundan bahsediyor!” Zaman geçtikçe müdürümüz hakkında olumsuz diye nitelenecek sözler duymaz oldum. Spor kolunda arkadaşımın büyük başarılarına imza attık. Öğretmenler arasında üst düzeyde birlik ve dayanışma havası oluştu.

Okul kapılarını çevreye açtı. Çeşitli etkinliklerle velilerimize eğitsel ve eğlenceye dönük geceler düzenledik. Bu arada farklı okullara atanmak isteyen bizler istemlerimizden haliyle çoktan vaz geçmiştik.

Peki, neydi herkesin saygısına mazhar olan müdürümüzün başarı sırrı. Yeşile çalan mavi gözleriyle girdiği ortama güneş ışınları patlaklığında sıcaklıklar seçerdi. Görevinin gerektirdiği bilgi birikimine sahipti. İdarecilik deneyimi vardı. Kırklı yaşlarının ortalarında, sağlıklı ve dinamik bir yapısı vardı. İçtenlikli tavırlarıyla görevini, öğrenci ve meslektaşlarını sevdiği belli oluyordu. Abartısız biz öğretmenler de müdürümüzü sevdik, ilkelerini benimsedik.

Ne yapıyordu müdürümüz; yapacağı toplantılara hazırlıklı geliyordu. Sözleri net ve açık oluyordu. Takım elbiseli, düzgün kıyafetleriyle farklılık yaratıyordu. En önemlisi kanun, tüzük ve yönetmelikleri harfiyen uyguluyor ve tarafsız bir yönetim anlayışı sergiliyordu. Bu bağlamda kimsenin eleştirel yaklaşımına olanak vermiyordu.

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Allah size, mutlaka emanetleri [işleri] ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle davranmanızı emreder.) [Nisa 58] kutsal kitabımızda böyle buyuruyor.

İş ehline vermek. Günümüzde dünyada söz sahibi, bilgi çağını yaşayan ülkeler de yönetici seçerken iş ehline veriyorlar. Yönetici seçerken bilgiye, deneyime liyakate önem veriyorlar.

Neredeyse yarım asra yakın meslek yaşamımda liyakate önem vererek yönetici atandığını görmedim bu güzel ülkede... Ülkemizde. Müstesnalar kaideyi bozmaz diye bir deyim söylenir. Evet, beni Almanya'ya yolcu eden müdürümüz çalışma disiplinine hayran olduğum; onunla çalıştığım yılların güzelliğini unutamadığım saygıdeğer liyakatli, müstesna bir yöneticiydi.